

احكام بانوان

در حج

مطابق با فتاوی

حضرت آیت الله العظمی

حاج شیخ میرزا جواد تبریزی

(دامت برکاته)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دست خط آقا

۱- ملاک بلوغ در دختران چیست؟

بسمه تعالی: حد بلوغ دختر این است که نه سال قمری را کامل کند، والله العالم.

۲- در صورتی که ملاک بلوغ در دختران اتمام نه سال هجری، باشد آیا با وجود سایر شرایط، حج بر آنان واجب می‌گردد، در حالی که رفتن آنها به مکه بدون ولی و سرپرست ممکن نیست؟
بسمه تعالی: دختر بالغ، مادامی که سرپرست مطمئنی که با بودن او دیگر خوفی از سفر او به حج نیست نداشته باشد مستطیع نیست، والله العالم.

۳- زنی هستم که با کسب می‌توانم مخارج خود را متکفل شوم، در ضمن مخارج رفت و برگشت حج را نیز دارم، ولی با رفتن من به حج

۶..... احکام بانوان در حج

شوهرم برای مخارج خود به زحمت می‌افتد، وظیفه من چیست؟
بسمه تعالی: چنانچه در حرج واقع نمی‌شوید، بر شما حج واجب است؛ و به زحمت افتادن شوهر شما مانع از وجوب حج بر شما نیست، والله العالم.

۴- بعد از فوت شوهرم از مال الارث به استطاعت مالی رسیده‌ام، ولی به علت بیماری نمی‌توانم به حج مشرف شوم، وظیفه من چیست؟
بسمه تعالی: احتیاط این است که کسی را که قبلاً حج نکرده و مستطیع نیست به حج بفرستید، والله العالم.

۵- زنی هستم که بعد از فوت شوهرم از مال الارث به استطاعت مالی رسیده‌ام، ولی شغل یا درآمدی که بتوانم بعد از برگشت از حج زندگی‌ام را تأمین کند ندارم، آیا باز هم بر من حج واجب است؟
بسمه تعالی: چنانچه پس از بازگشت بزحمت می‌افتید، به نحوی که حج بر شما حرجی بشود، حج بر شما واجب نیست، والله العالم.

۶- اگر مهریه‌ام را از شوهرم بگیرم می‌توانم با آن به مکه مشرف شوم، آیا حق مطالبه آن را دارم؟

۷..... احکام بانوان در حج

بسمه تعالی: اگر شوهرتان متمکن از اداء مهر باشد و با مطالبه آن را اداء کند شما مستطیع هستید و بر شما حج واجب است، مگر این که با مطالبه آن بحرج می‌افتید، مانند این که این امر موجب بروز اختلاف و مشاجره میان شما بشود، والله العالم.

۷- با توجه به این که شوهری ثروتمند دارم ولی مطالبه مهریه باعث نزاع و دلسردی او نسبت به من می‌شود، آیا می‌توانم جهت انجام حج او را مجبور به پرداخت مهریه نمایم؟

بسمه تعالی: اگر مطالبه مهر از او موجب نزاع و اختلاف شما می‌شود، به نحوی که شما به حرج می‌افتید، بر شما حج واجب نیست، والله العالم.

۸- در قباله‌های کنونی برای ازدواج مبلغ زیادی نوشته می‌شود، زنی که می‌خواهد ازدواج کند آیا طبق برنامه مذکور واجب الحج می‌شود یا خیر؟

بسمه تعالی: اگر شوهر متمکن از اداء مهر به مقداری که برای حج کافیت باشد و مطالبه آن موجب حرج بر زن نباشد، زن مستطیع می‌شود و

۸..... احکام بانوان در حج

لازم است مهر را به نحوی قرار بدهند که موجب وقوع زن در معصیت ترک حج، و یا وقوع مرد در معصیت ترک اداء نشود، والله العالم.

۹- شوهرم هنگام عقد ازدواج یک سفر حج را به من وعده داده است، آیا حج بر ذمه من استقرار پیدا کرده است؟

بسمه تعالی: صرف وعده وی موجب استطاعت شما نیست، و اگر شرط در ضمن عقد نکاح بوده و شوهر حاضر بوفاء بشرط ولو بعد از مطالبه شما باشد، بر شما حج واجب است، والله العالم.

۱۰- زنی هستم مستطیعه ولی جهت انجام حج شوهرم اجازه سفر نمی‌دهد وظیفه بنده چیست؟

بسمه تعالی: اذن شوهر اعتباری ندارد، والله العالم.

۱۱- زنی هستم که مقداری ملک دارم که منبع درآمد سالانه‌ام می‌باشد، و جز این؛ درآمد دیگری برای امرار معاش ندارم، آیا فروش آن جهت رفتن به حج واجب است یا خیر؟

بسمه تعالی: حج بر شما واجب نیست، والله العالم.

۱۲- زنی هستم که بعد از فوت شوهرم مقداری پول جهت خرید ماشین به عنوان شراکت به پسرم داده‌ام که ماهیانه درآمد آن را خرج زندگی ام می‌نمایم، حال اگر پسرم بقدر مخارج حج از آن پول را بدهد آیا مستطیعه خواهم شد یا نه؟ در حالی که درآمدی جز این ندارم؟

بسمه تعالی: حج بر شما واجب نیست، والله العالم.

۱۳- شوهری دارم که مقدار زیادی دیون دارد، و قصد دارد مهریه مرا جهت پرداخت دیون خود صرف کند، و از طرفی احتمال می‌دهم اگر مهریه را صرف حج کنم مرا طلاق دهد، آیا من مستطیعه هستم؟ و بفرمائید آیا پرداخت دیون شوهرم مقدم است یا حج؟

بسمه تعالی: اگر با انجام حج در زندگی به حرج می‌افتید بر شما حج واجب نیست، والله العالم.

۱۴- زنی هستم که مقداری زیورآلات گران قیمت دارم که با تبدیل آنها به ارزانتر می‌توانم با تفاوت قیمت آن حج بجا بیاورم اگر سایر شرائط استطاعت را داشته باشم آیا مستطیعه خواهم شد یا نه؟

بسمه تعالی: تا حدی که به حرج نمی‌افتید بر شما حج واجب است، والله العالم.

۱۰..... احکام بانوان در حج

۱۵- زنی هستم که مقداری اموال غیر منقول (ملک) از پدر به ارث برده‌ام که عائدی دارد، ولی از آنجا که شوهرم درآمدی ندارد مخارج سالانه زندگیمان از آن تأمین می‌شود، و در ضمن در ذمه شوهر نیز مهریه دارم آیا من مستطیعه هستم یا نه؟
بسمه تعالی: اگر با فروش آن و رفتن به حج به حرج می‌افتید بر شما حج واجب نیست، والله العالم.

۱۶- با توجه به این که شوهر ثروتمندی دارم مانع از رفتنم به حج می‌باشد و راضی نمی‌شود که مقداری از اموالم را جهت انجام فریضه الهی حج به فروش برسانم، تکلیف من چیست؟ آیا اطاعت شوهر مقدم است یا حج؟

بسمه تعالی: منع شوهر مانع از وجوب حج نیست، والله العالم.

۱۷- زمانی که ازدواج کرده‌ام با مهریه‌ام می‌توانستم به حج

مشرف شوم ولی چون شوهرم آن را نداد از این فیض محروم گردیدم و حال آن که هزینه حج بسیار سنگین شده و مهریه‌ام وافسی به آن نیست آیا وجوب حج بر من مستقر شده است یا نه؟
بسمه تعالی: در فرض مذکور حج بر شما مستقر نیست، والله العالم.

۱۸- دختری هستم ۲۵ ساله که در طی مدت پنج سال کار توانستم مخارج رفت و برگشت حج را فراهم کنم، ولی اقوام به من می‌گویند: تو باید ازدواج کنی چون سنت بالا می‌رود و ممکن است برای ازدواج بعداً مشکل داشته باشی، وظیفه من چیست؟
بسمه تعالی: اگر مستطیع هستید حج بر شما واجب است مگر این که با انجام حج به حرج و مشقتی که عادة قابل تحمل نیست می‌افتید، والله العالم.

۱۹- اگر بدون اجازه شوهر جهت انجام حج مسافرت کنم یقین دارم بعد از برگشتن مرا طلاق می‌دهد (یا مشکل مهمی در زندگی ما پیدا می‌شود) آیا باز هم حج بر من واجب است؟
بسمه تعالی: اگر به حرج می‌افتید حج بر شما واجب نیست، والله العالم.

۱۲..... احکام بانوان در حج

۲۰- آیا کسی که نیاز به ازدواج دارد و با توجه به این که پول

رفت و برگشت حج را دارد مستطیع است؟

بسمه تعالی: چنانچه از ترک ازدواج به عسر و حرج می‌افتد

مستطیع نیست، و چنانچه با نیاز به ازدواج در صورت مذکور و نیاز به

صرف پول برای آن با وجود این به حج رفت کافی از حجة الاسلام

نیست، والله العالم.

۲۱- زمانی که شوهرم در قید حیات بود برای حج مرا نام‌نویسی

کرد حال بعد از چند سال قرعه به نام من درآمده در حالی که چندین

طفل صغیر دارم و هیچ گونه درآمدی نیز ندارم، آیا رفتن حج بر من

لازم است؟

بسمه تعالی: لزومی ندارد، والله العالم.

۲- من و شوهرم هر دو به قالیبافی مشغولیم با درآمد مساوی، و

جهت یک حج استطاعت داریم، بر کدام یک از ما حج واجب است؟

بسمه تعالی: بر هیچکدام واجب نیست، والله العالم.

۲۳- پیرزنی هستم که قبلاً شوهرم مرا نام نویسی کرده اما هم‌اکنون که قرعه به نامم اصابت کرده، فرزندم خرجی مرا می‌دهد و وظیفه من چیست؟

بسمه تعالی: شما مستطیع نیستید، والله العالم.

۲۴- دختری هستم که قبل از بلوغ مادرم مرا به حج برده و تمام اعمال نیابت بردار را از طرف من انجام داده و اعمالی را که خود می‌توانستم انجام دهم مرا وادار به انجام آن نموده است، آیا هم‌اکنون که استطاعت مالی نیز دارم باز حج بر من واجب است؟ و در صورت عدم وجوب آیا من می‌توانم ازدواج کنم؟

بسمه تعالی: اگر فعلاً مستطیع هستید باید به حج بروید، و در هر صورت می‌توانید ازدواج بکنید، والله العالم.

۲۵- شوهرم با این که استطاعت داشت به عللی ثبت نام نکرد ولی من که ثبت نام کرده‌ام هم‌اکنون اسمم درآمده، می‌توانم نوبت خود را به شوهرم بدهم به امید آن که در آینده هر دو با هم ثبت نام نمائیم یا نه؟

بسمه تعالی اگر خودتان مستطیع هستید باید به حج بروید، و اگر

۱۴..... احکام بانوان در حج

مستطیع نیستید می توانید نوبت را بشوهرتان واگذار کنید، والله العالم.

۲۶- آیا بدون اجازه شوهر می توانیم با نذر حج را بر خود واجب

کنیم؟

بسمه تعالی: در صورت استطاعت اذن شوهر لازم نیست، و در غیر این صورت چنانچه شوهر اجازه بدهد نذر صحیح است و با منع وی صحیح نیست، بلکه با عدم اجازه شوهر صحت نذر مزبور محل اشکال است، والله العالم.

۲۷- اگر خانمی قبل از ازدواج نذر کرده باشد که حجی بجا بیاورد

و بعد از آن ازدواج کند، آیا باز هم جهت انجام فریضه حج اجازه

شوهر لازم است؟ و بفرمائید آیا شوهر حق ممانعت دارد؟

بسمه تعالی: چنانچه شوهر منع کند جایز نیست، بلکه با عدم اجازه

شوهر صحت نذر مزبور محل اشکال است، والله العالم.

۲۸- اگر زنی نیاز به همراه داشته باشد و همراه نیز مزد می گیرد و

او توانایی پرداخت مزد را ندارد، آیا مستطیع می شود یا خیر؟

بسمه تعالی: در فرض مزبور مستطیع نیست، والله العالم.

۲۹- آیا زن می‌تواند از طرف مرد و همین‌طور بر عکس نیابتاً

اعمال حج را انجام دهد؟

بسمه تعالی: مانعی ندارد، والله العالم.

۳۰- با توجه به اینکه زنان ممکن است به عذرهایی دچار گردند

آیا نیابت آنان صحیح است؟

بسمه تعالی: اگر علم یا اطمینان دارند که به عذر مبتلا می‌شوند

نیابت آنان جایز نیست، و در غیر این صورت مانعی ندارد، والله العالم.

۳۱- آیا زن به نیابت از دیگری می‌تواند نماز طواف بخواند؟

بسمه تعالی: اگر شرائطش محقق باشد مانعی ندارد، والله العالم.

۳۲- زنی هستم که به نیابت از دیگری به حج مشرف شده‌ام ولی

به دلیل ازدحام از رمی معذور می‌باشم، آیا می‌توانم به دیگری جهت

انجام رمی نیابت بدهم؟ آیا در این صورت نیابت من باطل نمی‌گردد؟

بسمه تعالی: چنانچه ممکن است باید در شب رمی کنید، و اگر در

شب هم ممکن نباشد برای رمی نائِب بگیرید، و اگر از اول این را

می‌دانستید نیابت شما محل اشکال است، ولی اگر از اول نمی‌دانستید

مانعی ندارد، والله العالم.

۱۶..... احکام بانوان در حج

۳۳- زنی هستم که توانایی اعمال حج را به علت کهولت سن ندارم، با این که مستطیعه هستم، بفرمائید آیا می‌توان در حال حیات کسی را به نیابت خود به حج بفرستم، و حال آن که امید به بهبودی در آینده را نیز ندارم؟

بسمه تعالی: بنابر احتیاط واجب کسی را تا کنون حج نکرده به نیابت خود به حج بفرستید، والله العالم.

۳۴- مردی برای انجام حج وصیت کرده است، آیا دختر یا هسمر او هم می‌توانند به نیابت او حج بجا آورند؟
بسمه تعالی: با رعایت شرائط مانعی ندارد، والله العالم.

۳۵- زنی هستم که نایب دیگری شده‌ام وقتی به مکه رسیدم به سبب عادت ماهانه نتوانستم اعمال عمره تمتع را انجام دهم وظیفه من چیست؟

بسمه تعالی: چنانچه حیض هنگام احرام یا پیش از بستن احرام باشد

در صورتی که وقت وسعت بجا آوردن عمل عمره را نداشته باشد حج تمتع به حج افراد منقلب می‌شود، باید اعمال حج افراد را انجام دهید، و بعد از آن عمره مفرده بجا آورید و احتیاط مستحب آن است که برای انجام اعمال حج افراد به میقات بروید، و تلبیه را به قصد اعم از انشاء احرام و تکرار بگوئید، و چنانچه حیض بعد از احرام باشد در صورت عدم وسعت وقت مخیر هستید بین این که حج افراد بجا آورید و بعد از آن عمره مفرده اتیان کنید، و بین این که اعمال عمره تمتع را بدون طواف و نمازش بجا آورید به این که سعی و تقصیر نموده و برای حج احرام بسته به عرفات و منی بروید، و پس از فراغ از اعمال منی قضای طواف عمره را پیش از طواف حج را بجا آورید، لکن چنانچه از اول بدانید احتیاط آن است که نایب نشوید، والله العالم.

۳۶- با توجه به این که دولت از رفتن زنان حامله به حج جلوگیری می‌کند (بدلیل خطرات احتمالی) از نظر شرعی آیا استطاعت برای آنان حاصل می‌شود یا خیر؟

بسمه تعالی: چنانچه در همان سال نتوانند به حج بروند مستطیع نیستند (در صورتی که از قبل مستطیع نبودند)، اگر استطاعت مالی و

۱۸..... احکام بانوان در حج

آنها تا سال بعد باقی ماند باید به حج بروند، والله العالم.

۳۷- زنی در عرفات دیوانه شد و تا آخرین وقت خوب نشد، آیا شوهرش که با اوست می تواند برای او نایب بگیرد، و یا خودش باقی اعمال را انجام دهد؟

بسمه تعالی: ظاهر این است که حجش باطل می شود، و بر او و بر شوهرش چیزی واجب نیست، و پس از آن که عاقل شد اگر مستطیع شد حج بر او واجب است، والله العالم.

۳۸- در حج بذلی اگر زن بداند باذل - که شوهرش می باشد - بر او منت می گذارد و موجب ذلت او می گردد، آیا قبول واجب است یا نه؟

بسمه تعالی: چنانچه در فرض سؤال، ذلت حقیقی باشد و مجرد خیال نباشد به سبب بذل حج بر او واجب نیست، والله العالم.

۳۹- زنی هستم که فرزندانم می خواهد مرا به حج برد در حالی که استطاعت مالی ندارم و از طرفی شوهرم راضی نمی باشد تکلیف من چیست؟

بسمه تعالی: بسبب بذل استطاعت حاصل می‌شود و حج در این صورت واجب است، و رضایت شوهر شرط نیست، والله العالم.

۴۰- آیا نایب هم اگر خوف حیض یا مرض داشته باشد می‌تواند اعمال حج را بر وقوفین و اعمال منی مقدم بدارد یا نه؟
بسمه تعالی: اگر از اول بدانند نمی‌تواند نیابت کند، ولی اگر ندانند و بعداً پیش آید مانعی ندارد، والله العالم.

۴۱- زنی است که قادر بر طواف کردن نیست و ناچار است یا با تخت در خارج مطاف او را طواف دهند، یا نامحرم او را بر دوش بگیرد و در مطاف طواف دهد، وظیفه‌اش چیست؟
بسمه تعالی: با تخت در خارج از حد او را طواف دهند، والله العالم.

۴۲- تمام مخارج حج را شوهرم بر عهده گرفته ولی می‌دانم که اهل خمس نیست و من نیز از خود مالی ندارم، بفرمائید تکلیف من در ارتباط با هزینه رفت و برگشت، ارز، لباس احرامی و قربانی چیست؟
و خمس اینها بر عهده کیست؟

بسمه تعالی: آنچه را که می‌دانید متعلق خمس است و شوهر آن را در اختیار شما قرار می‌دهد تا به وکالت با آن اشیائی را تهیه کنید و استفاده نمائید، تصرف شما به عنوان وکالت جایز نیست، و اگر خودش

۲۰..... احکام بانوان در حج

بخرد و در اختیار شما قرار دهد، یا پول را به شما ببخشد تصرف برای شما جایز است و خمس بر عهده شوهر است، والله العالم.

۴۳- چندین سال قبل شوهرم برای حج مرا نام نویسی کرد و هم‌اکنون که نوبتم رسیده او فوت کرده است، نمی‌دانم آیا خمس مبلغ ثبت نامی را داده یا نه تکلیف چیست؟

بسمه تعالی: بر شما چیزی از جهت خمس واجب نیست، والله العالم.

۴۴- خانمی وصیت به حج نموده ولی قید بلدی یا میقاتی نکرده است، در حالی که شوهر او نیز فوت شده و دارای صغار می‌باشد، اگر خواسته باشند حج بلدی انجام دهند، صغار دچار مشکل می‌شوند بفرمائید وظیفه چیست؟

بسمه تعالی: چنانچه وصیت به حجة الاسلام کرده حج بلدی باید گرفته شود، اگر کبار ورثه زاید از ثلث را از سهم خود اجازه نکنند مخارج از بلد تا میقات از ثلث خارج می‌شود و از میقات به بعد از اصل ترکه خارج می‌گردد، و داشتن صغار اثری در حکم ندارد، والله العالم.

احکام بانوان در حج ۲۱

۴۵- زنی که می‌داند در ایام انجام اعمال عمره و حج عادت می‌شود، آیا می‌تواند با خوردن قرص و مانند آن از عادت ماهانه خود جلوگیری کند؟

بسمه تعالی: می‌تواند جلوگیری کند، والله العالم.

۴۶- جهت جلوگیری از عادت ماهانه از قرص استفاده نمودم در حین انجام اعمال لک دیدم، با این که در ایام عادت ماهانه هستم وظیفه من چیست؟

بسمه تعالی: اگر استمرار تا سه روز نداشته باشد استحاضه است و اعمال مستحاضه را باید انجام داد، والله العالم.

۴۷- در فرض سؤال فوق اگر بعد از اعمال لک بینم حکمش چیست؟

بسمه تعالی: بعد از اعمال و قبل از اعمال، با هم فرقی ندارند، والله العالم.

۲۲..... احکام بانوان در حج

۴۸- با توجه با این که پزشکان خوردن قرص را جهت جلوگیری از عادت ماهانه تجویز نمی‌کنند، آیا خوردن چنین قرص‌هایی جایز است؟

بسمه تعالی: اگر خوف ضرر مهمی نباشد مانعی ندارد، والله العالم.

۴۹- زن حائضی که به سبب تنگی وقت نمی‌تواند عمره تمتع بجای بیاورد با این که به نیت عمره تمتع احرام بسته است، وظیفه‌اش چیست؟

بسمه تعالی: چنانچه در حال احرام حائض بود حج تمتع وی منقلب به حج افراد می‌شود، و با همان احرام اعمال حج افراد را انجام می‌دهد، و احتیاط مستحب تجدید تلبیه است. پس از رفتن به میقات به قصد اعم از انشاء احرام و تکرار تلبیه و بعد از فراغ از حج با تمکن، عمره مفرده را انجام دهد، و اگر بعد از احرام حائض شد مخیر است بین انجام حج افراد، و بین این که اعمال عمره تمتع را بدون طواف و نماز انجام دهد و سپس برای حج محرم شود و بعد از اعمال منی، طواف و نماز عمره را قبل از طواف حج انجام دهد

و سپس اعمال حج را بجا آورد، والله العالم.

۵۰- اگر زنی به نیت عمره مفرده محرم و بعد از آن عادت گردد و در همه روزهایی که می‌تواند در مکه باشد عادت است برای عمره مفرده چه باید کند، و اگر آنجا اعمالی انجام نداده و به ایران برگشت چه وظیفه‌ای دارد؟

بسمه تعالی: در فرض سؤال برای طواف و نماز آن و طواف نساء و نماز آن نایب می‌گردد، و سعی و تقصیر را خود انجام می‌دهد، و اگر انجام نداده برگشته، باید با تمکن برگردد و اعمال را خودش انجام دهد و احتیاطاً به میقات برود و تلبیه را به قصد اعم از انشاء و ابقاء بگوید و سپس اعمال را انجام دهد، و اگر تمکن ندارد نایب بگیرد و خودش تقصیر کند، والله العالم.

۵۱- زنی که احتمال می‌دهد حیض شود و نتواند به مسجد الحرام داخل گردد، آیا می‌تواند برای عمره مفرده مستحبی محرم شود، و در صورت دیدن خون برای طواف و نماز آن نایب بگیرد؟

بسمه تعالی: در صورت احتمال رجاء مانعی ندارد و نایب گرفتن در صورت عدم تمکن از اعمال است، و اگر پس از تمام شدن ایام حیض

۲۴..... احکام بانوان در حج

متمکن بود باید خودش اعمال را انجام دهد، والله العالم.

۵۲- زنی در میقات با یقین به اینکه عمره تمتع را نمی‌تواند انجام دهد نیت حج افراد کرد و محرم شد، ولی بعد از چند روز اقامت در مکه کشف خلاف شد وظیفه‌اش چیست؟

بسمه تعالی: به نیت عمره تمتع اعمال عمره تمتع را انجام دهد، گرچه احتیاط این است که قبل از آن تا هر مقدار که می‌تواند به میقات نزدیک شود و تلبیه را به قصد اعم از انشاء احرام و تکرار تلبیه اعاده کند، والله العالم.

۵۳- اگر زن حائض نتواند تا وقت پاک شدن صبر کند و حتماً باید از مدینه به مکه برود، آیا می‌تواند داخل مسجد شجره شود؟
بسمه تعالی: اگر به نحو عبور و مرور باشد، مانعی ندارد والا از بیرون مسجد احرام ببندد، والله العالم.

۵۴- زن حائض در مسجد شجره در حال عبور احرام بست، آیا هنگامی که به محاذات حنجره می‌رسد تجدید احرام لازم است؟
بسمه تعالی: تجدید احرام لازم نیست، والله العالم.

۵۵- زن حائض به خیال این که می تواند در حال عبور در مسجد احرام ببندد وارد مسجد شد، و بلافاصله احرام بست و تلبیه را نیز گفت و چند قدمی نیز به طرف دری که می خواست خارج شود رفت ولی چون دید نمی شود عبور کرد برگشت و از همان دری که وارد شده بود خارج شد احرامش چگونه است؟

بسمه تعالی: اگر معتقد بود می تواند در حال عبور احرام ببندد احرامش صحیح است، و در غیر این صورت احتیاط واجب اعاده احرام در خارج مسجد است، و مراد از اعاده آن تجدید تلبیه به نیت اعم از انشاء احرام و یا تکرار تلبیه است و احوط اعاده احرام است مطلقاً، والله العالم.

۵۶- زنی به اعتقاد این که حائض نمی تواند وارد مسجد شجره شود بدون احرام از میقات عبور کرد، وقتی به مکه رسید متوجه اشتباهش گردید و وظیفه اش چیست؟

بسمه تعالی: باید به میقات برگردد و از آنجا محرم شود و اگر نمی تواند هر مقدار که می تواند به طرف میقات برود و از آنجا محرم شود، والله العالم.

۲۶..... احکام بانوان در حج

۵۷- بانوانی که عادت هستند و جهت احرام داخل شدن آنان به مسجد شجره اشکال دارد، آیا قبل از میقات می‌توانند با نذر محرم شوند؟

بسمه تعالی: مانعی ندارد، والله العالم.

۵۸- آیا زن بدون اذن شوهرش می‌تواند با نذر جهت حج واجب یا مستحبی قبل از میقات محرم شود؟

بسمه تعالی: اگر تصحیح حج موقوف به آن باشد یا شوهر که همراه اوست او را از احرام قبل از میقات نهی نکند مانعی ندارد، والله العالم.

۵۹- زنی هستم که نیابتاً به حج مشرف شده‌ام، آیا نذر احرام قبل از میقات برای من جایز است؟

بسمه تعالی: اگر مانع از حق شوهر نیست مانعی ندارد، والله العالم.

۶۰- زنی بدون اذن شوهرش با نذر محرم می‌شود و اعمال عمره تمتع را بجا می‌آورد آیا عمره او صحیح است؟

بسمه تعالی: اگر تصحیح احرام حج واجب موقوف بر آن باشد و یا شوهر اگر همراه اوست از احرام او قبل از میقات نهی نکرده باشد مانعی ندارد، والله العالم.

۶۱- اگر زن حائض عسیاناً وارد مسجد شجره شود و مانند دیگران توقف نماید و احرام ببندد، آیا احرام او صحیح است یا نه؟
بسمه تعالی: احتیاط این است که بعد از خارج شدن از مسجد در بیداء تلبیه را به قصد اعم از انشاء احرام و تکرار تلبیه بگویند، والله العالم.

۶۲- زن حائض که از مدینه عازم مکه بود گمان می کرد که در حال عبور در مسجد شجره می تواند محرم شود و وظیفه اش را انجام دهد ولی وقتی به محوطه حیاط مسجد رسید، دید به جهت ازدحام نمی تواند با عبور محرم شود، لذا از شوهرش که حاضر بود اجازه نذر گرفت و چند قدمی از مسجد فاصله گرفت و با نذر محرم شد، آیا کفایت می کند یا خیر؟

بسمه تعالی: کفایت می کند، والله العالم.

۶۳- زنی قبل از احرام برای عمره تمتع می‌دانست که عادت ماهانه او ده روز است، و قبل از احرام حج اعمال عمره تمتع را نمی‌تواند انجام دهد، مع ذلک نیت تمتع کرد، در برگرداندن نیت احرام عمره تمتع به حج افراد چه باید بکند؟

بسمه تعالی: اگر گمان می‌کرد وظیفه‌اش عمره تمتع است و عمره تمتع را به قصد وظیفه نیت کرد، پس از التفات نیت حج افراد می‌کند، گرچه احوط در فرض تمکن رجوع به میقات و تجدید احرام به نیت حج افراد است، والله العالم.

۶۴- آیا زن حائض یا نفساء می‌تواند غسل احرام انجام دهد؟

بسمه تعالی: غسل احرام بر آنها مستحب است، والله العالم.

۶۵- زنی که می‌داند با تأخیر در تشریف به مکه (بدلیل عدم امکان

آن) امکان انجام عمره تمتع را از دست می‌دهد، وظیفه‌اش چیست؟

بسمه تعالی: اگر به علت ضیق وقت نتواند عمره تمتع را انجام دهد و یا حائض باشد و اطمینان داشته باشد تا آخر وقت عمره تمتع پاک نمی‌شود

وظیفه‌اش حج افراد است، والله العالم.

۶۶- آیا بر زنان نیز پوشیدن دو جامه احرام، هر چند از روی لباس

لازم است؟

بسمه تعالی: لازم نیست، والله العالم.

۶۷- اگر زن تلبیه را در موقع محرم شدن بلند بگوید به طوری که

اجنبی بشنود جایز است یا نه؟ و بر فرض عدم جواز احرام باطل است

یا نه؟

بسمه تعالی: مانعی ندارد، والله العالم.

۶۸- اگر لباس زن از حریر یا از ابریشم خالص (یا به طور ممزوج

از حریر و غیر آن) و یا زربافت باشد، آیا می‌تواند احرام ببندد؟

پوشیدن لباس‌های رنگی یا چادر مشکی چگونه؟

بسمه تعالی: پوشیدن حریر خالص بر زن در حال احرام جائز

نیست، و نیز پوشیدن لباس‌های زینتی برای زینت جائز نیست، والله

العالم.

۳۰..... احکام بانوان در حج

۶۹- آیا در حال احرام پوشیدن لباس‌های که برای تزئین قسمت‌های از آن توردوزی یا گلدوزی شده برای زنها جایز است؟ و بفرمائید آیا مقنعه جزء لباس می‌باشد؟

بسمه تعالی: اگر تزئین محسوب شود جائز نیست، و مقنعه هم لباس حسب می‌شود، والله العالم.

۷۰- اگر لباس احرام زنان به طوری نازک باشد که بدن آنها نمایان گردد، آیا به حج آنان ضرری می‌رساند؟
بسمه تعالی: ستر بدن در حال طواف و نماز طواف شرط است، والله العالم.

۷۱- آیا زنها در حال احرام می‌توانند جوراب بپوشند یا بایستی روی پای آنان مثل مردان باز باشد؟
بسمه تعالی: مانعی ندارد گرچه احتیاط مستحب ترک آن است، والله العالم.

۷۲- اگر جامه احرام را با پول خمس یا زکات نداده خریده باشند، احرام در آن صحیح است یا خیر؟ و بر فرض عدم صحت اگر با آن

محرم شد وظیفه چیست؟

بسمه تعالی: احرامش صحیح است، ولی در صورتی که با شخص آن پول لباس خریده طواف و نماز در آن اشکال دارد، والله العالم.

۷۴- کفاره پوشاندن صورت برای زنان از روی عمد چیست؟

بسمه تعالی: کفاره آن بنا بر احتیاط یک گوسفند است، والله العالم.

۷۵- با توجه به حرمت پوشیدن صورت برای زنان در حال احرام

آیا چانه هم جزء صورت محسوب می شود، و باید باز باشد یا این که اگر مقنعه ای بر سر گذاشته شود که چانه را تا لبها بپوشاند مانعی ندارد؟

بسمه تعالی: آن مقدار از صورت که شستن آن در وضو واجب

است نباید پوشیده شود، والله العالم.

۷۶- آیا زن محرم می تواند صورت خود را با حوله پاک کند؟

بسمه تعالی: جائز نیست، والله العالم.

۳۲..... احکام بانوان در حج

۷۷- آیا زن محرم می‌تواند بعضی یا نصف صورت خود را با دست

یا چیزهایی دیگر بپوشاند؟

بسمه تعالی: پوشاندن آن با دست مانعی ندارد، والله العالم.

۷۸- زنها که در حال احرام برای پوشیدن و درآوردن مقنعه

صورتشان پوشیده می‌شود چه صورت دارد؟

بسمه تعالی: نباید آن را به صورت خود بچسباند، والله العالم.

۷۹- آیا در حال خواب زنان می‌توانند صورت خود را با پارچه

جهت جلوگیری از آزار حشرات بپوشانند؟

بسمه تعالی: جائز است، والله العالم.

۸۰- زنان در حال احرام برای پوشاندن صورت خود از نامحرم،

آیا می‌توانند صورتشان را با چادر یا چیزهای دیگر بپوشانند، و در

صورت چسبیدن چادر به صورت آیا کفاره‌ای بر آنان لازم است؟

بسمه تعالی: چادر را می‌تواند تا چانه بروی صورت بکشند ولی

نباید بچسبد و در فرض تعمد در چسباندن آن به صورت با علم به

حرمت آن

بنابر احتیاط یک گوسفند کفاره بدهد، والله العالم.

۸۱- آیا بیرون آوردن زینت‌هایی که زنان قبل از احرام به پوشیدن آنان عادت داشته‌اند لازم است؟ در صورت عدم لزوم آیا می‌توانند آنها را به محرمهای خود نشان دهند؟
بسمه تعالی: بیرون آوردن طلا در فرض مذکور لازم نیست، و می‌تواند به محارم نشان دهد، والله العالم.

۸۲- آیا پوشاندن قسمتی از صورت برای زنان نیز حکم تمام را دارد؟
بسمه تعالی: بلی حکم تمام را دارد، والله العالم.

۸۳- آیا آرایش کردن در حال احرام جایز است؟ رنگ کردن موها به غیر از حنا چطور؟
بسمه تعالی: آرایش کردن در حال احرام که رنگ کردن موها از آن قبیل است جائز نیست، والله العالم.

۸۴- مالیدن کرم‌های معطر و غیر معطر آرایشی به دست و صورت برای زنان در حال احرام چه حکمی دارد؟
بسمه تعالی: اذّهان و یا زینت کردن جائز نیست، والله العالم.

۸۵- امروزه بعضی از زنان بجای سرمه کشیدن از وسایل دیگری که همانند سرمه است (مانند مداد استفاده می‌کنند آیا اشکالی دارد؟ و در صورت عدم جواز آیا کفاره نیز واجب است؟
بسمه تعالی: تفاوتی در حکم ندارند، والله العالم.

۸۶- آیا مطلق سرمه حرام است، یا فقط سرمه سیاه؟ و آیا در حال اضطرار می‌توان استفاده نمود؟
بسمه تعالی: سرمه سیاه ولو بدون قصد زینت حرام است، ولی در سرمه غیر سیاه با قصد زینت حرام است، والله العالم.

۸۷- آیا زن محرم را مرد غیر محرم می‌تواند عقد کند؟
بسمه تعالی: جائز نیست، والله العالم.

۸۸- مردی زنی را در حال احرام برای خود عقد کرد، با این که می دانست در حال احرام عقد جائز نیست، آیا این عقد صحیح است؟ احکام مترتبه بر آن چیست؟

بسمه تعالی: این عقد باطل است، والله العالم.

۸۹- آیا غیر محرم می تواند زن و مرد محرم را عقد کند؟

بسمه تعالی: عقد باطل است، والله العالم.

۹۰- آیا خواستگاری کردن در حال احرام جایز است؟

بسمه تعالی: احتیاط در ترک آن است، والله العالم.

۹۱- آیا رجوع به زنی که طلاق رجعی داده شده است در حال

احرام جایز است؟

بسمه تعالی: مانعی ندارد، والله العالم.

۹۲- مردی در حال احرام تمتع از روی علم و عمد با زن

محرمه اش نزدیکی می کند در حالی که هنوز هیچ یک از اعمال را

انجام

نداده است و از طرفی زنش ابتداء راضی به این کار نبوده ولی بعداً راضی شده است عمره در حج آنها چگونه است؟

بسمه تعالی: عمره آنها فاسد نمی‌شود، و احتیاط در صورت امکان اعاده آن بعد از اتمام است، و در فرض عدم امکان اعاده حج در سال آینده است و كفاره آن یک گوسفند است که در فرض مذکور دو گوسفند به عهده مرد و یک گوسفند به عهده زن است، والله العالم.

۹۳- اگر مردی بعد از احرام با زن محرمه‌اش بالاچار نزدیکی کند، آیا به احرام این خانم اشکالی وارد می‌شود؟
بسمه تعالی: بر زن در فرض مذکور چیزی نیست، والله العالم.

۹۴- آیا شوهر پس از محلّ شدن می‌تواند زوجه محرمه خود را از روی التذاذ دست بزند؟
بسمه تعالی: احتیاط مستحب ترک آنست، والله العالم.

۹۵- اگر محرم از روی شهوت به زن خود نگاه کند و انزال شود، آیا بر این زن هم كفاره‌ای لازم است؟

بسمه تعالی: بر زن چیزی نیست، والله العالم.

۹۶- فردی که از احرام درآمده زنش را که محرم است می‌بوسد
اگرچه زن راضی نیست این کار نسبت به مرد و زن چه حکمی دارد؟
بسمه تعالی: بر زن تمکین جائز نیست، و احتیاط بر مرد هم ترک
این عمل است، والله العالم.

۹۷- اگر فردی بعد از وقوف به عرفات و قبل از وقوف به مشعر
با زوجه خود نزدیکی نماید در صورت علم و عمد و وظیفه آن دو
چیست؟ و در صورت جهل چه حکمی دارد؟

بسمه تعالی: در فرض جهل چیزی بر آنها نیست، و در صورت علم
و عمد باید حج خود را تمام کنند و کفاره داده و حج را در سال بعد
اعاده نمایند، ولی اگر زن مجبور بر این عمل بوده بر زن چیزی نیست،
و بر مرد دو کفاره واجب می‌شود و کفاره در صورت تمکن مالی یک
شتر و در صورت عجز یک گوسفند است و واجب است بین آن دو از
جای وقوع این عمل در این حج و حجی که بعداً اعاده می‌کنند جدائی
باشد تا وقت نحر در منی، و احوط استمرار آن تا فراغت از اعمال حج
است، والله العالم.

۳۸..... احکام بانوان در حج

۹۸- در صورتی که یقین دارد در حال طواف در محدوده معین (بین خانه و مقام) با اجنبی برخورد می‌کند، آیا باز هم واجب است در محدوده معین طواف کند؟

بسمه تعالی: در فرض ازدحام طواف در خارج از حد مذکور مانعی ندارد، والله العالم.

۹۹- زنی همراه شوهرش که یک دور طواف را انجام داده بود نیت طواف کرد و با او ادامه داد و بعد از دور آخر مرد که دور ششم زن بود بجای این که یک دور دیگر بیاورد تا طوافش کامل شود طواف را از سر گرفت، طواف اول و دوم این زن چگونه است؟
بسمه تعالی: با فرض تمشق قصد قربت اشکال ندارد، والله العالم.

۱۰۰- اگر صاحب عادت وقتیه یا عددیه که عددش مثلاً هفت روز است، روز هفتم پاک شد و غسل کرد و اعمال حج را بجا آورد ولی بعداً لک دید اعمالش چگونه است؟

بسمه تعالی: اگر آن لک صفات حیض را داشت و قبل از گذشت ده

روز از ابتداء حیض قطع شد باید طواف و نماز را که خوانده اعاده نماید، و اگر بعد از آن سعی یا تقصیر کرده آنها را هم اعاده نماید، و در غیر این صورت اعمالی را که انجام داده صحیح است، والله العالم.

۱۰۱- اگر در حین طواف و قبل از دور چهارم حیض عارض گردد

وظیفه چیست؟

بسمه تعالی: احوط این است که بعد از پاک شدن یک طواف کامل به نیت اعم از تمام و اتمام بجا آورد، والله العالم.

۱۰۲- اگر در حین طواف شک کرد که غسل حیض یا نفاس را

انجام داده یا نه وظیفه چیست؟

بسمه تعالی: باید فوراً از مسجد خارج شده و غسل کنند و طواف را استیناف کند، والله العالم.

۱۰۳- زنی که در غیر ایام عادت لک دیده و به اعتقاد پاکی

طواف و نماز را انجام داده، ولی شب بعد با شرائط حیض خون دیده

وظیفه‌اش چیست؟

بسمه تعالی: اگر قبلاً حیض نبود و بعداً لک دید و قطع شد آن لک

۴۰..... احکام بانوان در حج

محکوم به حیض نیست، و اگر قبلاً حیض بود و بعد لک دید و خونی که بعداً به صفات حیض ببیند قبل از گذشت ده روز از ابتداء حیض اول قطع شود محکوم به حیض است و آن طواف و نماز محکوم به بطلان است، والله العالم.

۱۰۵- اگر زن در عمره تمتع بعد از سه دور و نیم و قبل از چهار دور حائض شده و تا قبل از رفتن به عرفات پاک نمی‌شود وظیفه او چیست؟

بسمه تعالی: سعی و تقصیر را انجام می‌دهد و بعد از احرام حج تمتع و فراغت از اعمال آن و بازگشتن به مکه قضای طواف عمره را پیش از طواف حج بجا می‌آورد، و وظیفه‌اش اتیان طواف کامل به نیت اعم از تمام و اتمام است، والله العالم.

۱۰۶- اگر زنی بعد از شرط چهارم در طواف عمره تمتع حائض شد و تا وقت وقوف به عرفه پاک نشد وظیفه‌اش چیست؟
بسمه تعالی: حکم آن مانند فرض سابق است، والله العالم.

۱۰۷- زنی عمره تمتع را انجام داد بعد متوجه شده که طواف او

باطل بوده است پس از این که متوجه شد ملاحظه نمود دید عذر زنانه دارد تکلیف او چیست؟

بسمه تعالی: برای طواف نائِب بگیرد و بعد سعی و تقصیر کند و پس از حج تمتع و قبل از طواف حج طواف عمره را اعاده نماید، والله العالم.

۱۰۸- بعضی از زنان به جهت خوردن قرص، نظم عادت ماهانه‌شان به هم می‌خورد به طوری که گاهی در مدت طولانی مرتب خون و لک می‌بینند، وظیفه اینگونه زنان در حج چیست؟

بسمه تعالی: اگر خونی که می‌بیند سه روز مستمر نباشد حیض نیست و اگر سه روز مستمر بود در ایام عادت و یا در صورت تحقق صفات حیض محکوم به حیض است، والله العالم.

۱۰۹- زنی بعد از وقوفین حیض می‌شود با مصرف قرص خون قطع می‌گردد و اعمال را انجام می‌دهد ولی بعد از آن لک می‌بیند وظیفه او چیست؟

بسمه تعالی: چنانچه خون قطع شده بود و سه روز - ولو در باطن - استمرار نداشته اعمالش صحیح است، والله العالم.

۴۲..... احکام بانوان در حج

۱۱۰- زنی مسأله را نمی‌دانست بعد از پاک شدن از حیض خیال می‌کرده جنب است و لذا غسل جنابت را نیت کرد و با همین حال حج را انجام داد حج او چگونه است؟

بسمه تعالی: حجش صحیح است، والله العالم.

۱۱۱- زنی که حیض نمی‌شود ولی هر دو ماه یکبار، دو سه روز

لک و ترشحات می‌بیند وظیفه‌اش در حج چیست؟

بسمه تعالی: چنانچه خونی ببیند که سه روز استمرار نداشته باشد -

ولو در باطن - اعمال مستحاضه را انجام می‌دهد، والله العالم.

۱۱۲- تکلیف زن مضطربه در طواف چیست؟

بسمه تعالی: بر اساس آنچه در وظیفه مضطربه گفته شد - و تفصیل

آن در رساله است - ایام حیضش را معین می‌کند در آن روزها وظیفه

حائض را مراعات می‌کند و در غیر آن روزها با رعایت احکام

مستحاضه طواف می‌کند، والله العالم.

۱۱۳- شخصی با علم به حرمت تماس با بدن زن در حین طواف از روی شهوت با بدن زنی تماس حاصل می‌نماید، و از این تماس متلذذ می‌گردد، آیا طواف او اشکال پیدا می‌کند یا نه؟ و آیا طواف مستحبی با واجب فرقی دارد؟

بسمه تعالی: چنانچه موجب تماس مشی در طواف باشد طواف اشکال دارد، و فرقی بین طواف واجب و طواف مستحب نیست، والله العالم.

۱۱۴- آیا زن مستحاضه بدون بجا آوردن غسل‌هایی که بر او لازم است می‌تواند وارد مسجد الحرام شود؟
بسمه تعالی: می‌تواند گرچه احتیاط مستحب آن است که با غسل وارد شود، والله العالم.

۱۱۵- زنهایی که برای جلوگیری از قاعدگی از قرص استفاده می‌کنند که موقع طواف گرفتار حیض نباشند، و ایام عادت ممکن است یک یا دو لکه کم‌رنگ ببینند، تکلیف آنها چیست؟
بسمه تعالی: اگر تا سه روز استمرار نداشته باشد - ولو در باطن - احکام مستحاضه را رعایت می‌کند و چنانچه تا سه روز استمرار داشته

۴۴..... احکام بانوان در حج

باشد حکم به حیض می شود ولو کم رنگ یا به رنگ تیره باشد، والله العالم.

۱۱۶- زن مستحاضه ای بعد از غسل و وضو مشغول طواف

می شود در اثناء طواف لک می بیند، وظیفه او چیست؟

بسمه تعالی: ضرری به طوافش ندارد، و چنانچه بعد از طواف

خشک شود و تَقَاء از خون پیدا کند، احوط آن است که بعد از اعمال مستحاضه طواف را اعاده کند، والله العالم.

۱۱۷- تکلیف مستحاضه کثیره در طواف و نماز طواف چیست؟

بسمه تعالی: احوط آن است که برای طواف و نماز آن غسل کند و

برای هر یک از آن دو وضو بگیرد، و اگر غسل حرجی باشد تیمم

می کند و وضو می گیرد، و چنانچه طواف را بعد از نماز یومیه ای انجام

دهد که برای آن غسل کرده وضو کافی است، والله العالم.

۱۱۸- تکلیف مستحاضه متوسطه در طواف و نماز طواف چیست؟

بسمه تعالی: بنابر احتیاط برای طواف و نماز آن یک غسل کند

و برای هر یک، یک وضو بگیرد، والله العالم.

۱۱۹- تکلیف مستحاضه قلیله و نماز طواف چیست؟

بسمه تعالی: بنا بر احتیاط برای هر یک از طواف و نماز آن وضو

می‌گیرد، والله العالم.

۱۲۰- زن مستحاضه که باید غسل کند و وضو بگیرد و با این

کار فاصله‌ای بین اعمال پیش می‌آید که شاید طولانی باشد مثلاً برود

منزل غسل کند و برگردد، آیا این فاصله اشکال ندارد؟

بسمه تعالی: اگر ممکن باشد در هنگام ورود در مسجد الحرام تیمم

کند، والله العالم.

۱۲۱- زن مستحاضه که باید برای هر نماز و طواف غسل کند

طبق وظیفه‌اش غسل کرد و یا وضو گرفت سپس طواف را شروع کرد

بین طواف نماز ظهر شروع شد، نماز را خواند و با همان طهارت اول،

بعد از نماز طواف داد، آیا طوافش صحیح است؟

بسمه تعالی: طواف را اتمام کند سپس وضو بگیرد نماز طواف

۴۶..... احکام بانوان در حج

بخواند و احتیاطاً وضو بگیرد، و طواف دیگری به قصد ما فی الذمه انجام دهد، سپس برای نماز طواف وضو بگیرد و نماز را بخواند، والله العالم.

۱۲۲- آیا مستحاضه کثیره باید برای طواف یک غسل، و برای نماز طواف غسل دیگر بکند یا یک غسل برای هر دو کافی است؟ و بفرمائید آیا بلافاصله می‌تواند با همان غسل و وضو نماز فریضه بجا بیاورد؟

بسمه تعالی: بنا بر احتیاط یک غسل برای طواف و نماز انجام داده و برای هر یک، یک وضو بگیرد و بعید نیست بلافاصله برای نماز فریضه تجدید وضوء کافی باشد، والله العالم.

۱۲۳- آیا نماز و طواف، برای زن مستحاضه یک حکم دارند یا هر کدام از طواف و نماز جدا و مستقل هستند؟
بسمه تعالی: مستقل محسوب می‌شوند، والله العالم.

۱۲۴- زنی در حال طواف مستحاضه قلیله می‌شود وظیفه او چیست؟

بسمه تعالی: چنانچه قبل از تمام طواف چهارم بوده طواف باطل است، و اگر بعد از اتمام طواف چهارم بود وضو می‌گیرد و بقیه طواف را انجام می‌دهد، والله العالم.

۱۲۵- زنی غسل مس میت به گردش بوده، ولی به علت حیض غسل را انجام نداده و در نظر داشته وقتی که پاک شد همراه با غسل حیض آن را انجام دهد ولی هنگام غسل حیض آن را فراموش کرد و بعد از انجام اعمال حج متذکر می‌شود وظیفه او چیست؟
بسمه تعالی: غسل حیض کفایت می‌کند، والله العالم.

۱۲۶- آیا یک غسل از حیض و جنابت کفایت می‌کند؟
بسمه تعالی: یک غسل کفایت می‌کند و احتیاط آن است که هر دو را قصد کند، والله العالم.

۱۲۷- هر گاه زن پس از پنجاه سال، چند روز متوالی خون ببیند که همه به اوصاف حیض باشد وظیفه در طواف‌ها و نماز چیست؟
بسمه تعالی: احتیاطاً طواف و نماز را تا پاکی، و غسل احتیاطی

برای

۴۸..... احکام بانوان در حج

حیض [را] تأخیر بیندازد و در مورد نمازهای یومیّه احتیاطاً اعمال مستحاضه را انجام دهد، و محرّمات حائض را ترک کند.

۱۲۸- زنی به حساب شناسنامه بیش از پنجاه سال شمسی دارد و یک سال و نیم خون ندیده است ولی در عرفات خون می‌بیند، بنابراین آیا در یائسگی او می‌توان تردید داشت یا نه، و وظیفه او چیست؟

بسمه تعالی: در خون با شرایط و صفات حیض احتیاط در جمع بین اعمال مستحاضه و تروک حایض است، والله العالم.

۱۲۹- هر گاه محرم به احرام عمره تمتع حائض باشد، و آب برای او ضرر داشته باشد یا آب ندارد و یا وقت می‌گذرد آیا طواف و نماز با تیمم کافی و مجزی است؟ یا باید نایب هم بگیرد؟

بسمه تعالی: چنانچه غسل نمی‌تواند انجام دهد و مایوس از تمکن از آن است طواف و نماز را با تیمم انجام می‌دهد و اگر ممکن شد احتیاطاً نایب هم بگیرد، والله العالم.

۱۳۰- آیا حجاب زن در طواف مثل حجاب او در نماز است، یا

فرق می‌کند؟

بسمه تعالی: حجاب در هر حال یکسان است، والله العالم.

۱۳۱- اگر مقداری از موهای سر زن یا جاهای دیگر بدن او که باید در حال طواف بیوشاند ظاهر باشد، آیا به او ضرری می‌رساند یا نه؟ و اگر با ظاهر بودن موی سر طواف را انجام داده طواف او باطل است یا نه؟

بسمه تعالی: احتیاطاً واجب است بیوشاند و اگر اختیاراً طواف را در حال آشکار بودن مو انجام دهد به احتیاط واجب اعاده کند، والله العالم.

۱۳۲- در طواف مستحبی زنان می‌دانند که به بدن مردان نگاه می‌کنند و گاهی بدن آنها به بدن نامحرم تماس دارد از نظر شرع آیا اشکال دارد؟

بسمه تعالی: نباید عمداً نگاه کنند و نباید عمداً بدن خود را به بدن نامحرم تماس دهند، والله العالم.

۱۳۳- اگر زن تکبیرة الاحرام یا قرائت را در نماز طواف بلند

۵۰..... احکام بانوان در حج

بگویند به طوری که نامحرم بشنود جایز است یا خیر، و بر فرض عدم جواز آیا اعاده لازم است؟

بسمه تعالی: احتیاطاً آهسته بخواند و اگر اتفاقاً بلند خواند اعاده ندارد، والله العالم.

۱۳۴- در پشت مقام ابراهیم (علیه السلام) به واسطه ازدحام ممکن نمی‌شود که در موقع نماز طواف مرد یا زن طوری بایستند که محاذی هم نباشند و یا زن جلوتر از مرد مشغول نماز نباشد در این صورت نماز آنها صحیح است یا خیر؟
بسمه تعالی: نماز صحیح است، والله العالم.

۱۳۵- گاهی در پشت مقام ابراهیم (علیه السلام) جمعیت زیاد است و چون زن و مرد کنار هم قرار می‌گیرند احياناً مورد فشار ازدحام واقع می‌شوند، بدون این که ریبه و فساد، در بین باشد، آیا به نماز طواف ضرر نمی‌رساند؟

بسمه تعالی: چنانچه بی‌اختیار چنین شود و سپس ذکر را در حال آرامش تدارک کند مانعی ندارد، والله العالم.

۱۳۶- زنی محرم به احرام عمره تمتع شده و پس از ورود به مکه و انجام طواف قبل از این که نماز طواف بخواند حائض گردیده، وظیفه‌اش چیست؟

بسمه تعالی: سعی و تقصیر را انجام داده و پس از تمام شدن عادت و غسل، نماز طواف را می‌خواند و اگر قبل از حج ممکن نشد که نماز بخواند قبل از طواف حج، نماز طواف عمره را قضا کند و احتیاطاً سعی را اعاده نماید، والله العالم.

۱۳۷- زنی که نایب است آیا می‌تواند از طرف دیگری نماز طواف بخواند؟

بسمه تعالی: در مسأله نیابت از غیر در نماز طواف زن با مرد فرقی ندارد چه در حج نایب از غیر باشد یا برای خودش حج کند می‌تواند برای غیر در نماز طواف نایب شود و منوب عنه نیز خودش احتیاطاً هر طور ممکن است ولو به جماعت باید بخواند، والله العالم.

۱۳۸- آیا زنان حائض یا نفساء برای انجام سعی باید نایب بگیرند؟

۵۲..... احکام بانوان در حج

بسمه تعالی: در جائی که وظیفه آنها سعی است در صورت تمکن باید خودشان انجام دهند، والله العالم.

۱۳۹- اگر در سعی بعضی از مواضع بدن زن غیر از وجه و کفین پیدا باشد آیا به سعی او ضرر می‌زند یا نه؟
بسمه تعالی: ضرر نمی‌زند، والله العالم.

۱۴۰- آیا بر زنان حائض یا نفساء حین سعی وضو لازم است؟
بسمه تعالی: لازم نیست، والله العالم.

۱۴۱- زنی به تصور این که از عادت ماهانه پاک شده است طواف انجام می‌دهد و در اثناء سعی متوجه می‌شود که هنوز پاک نشده است، آیا سعی او نیز باطل است، و اگر بعد از سعی متوجه شود چگونه است؟

بسمه تعالی: پس از تمام شدن ایام حیض و غسل، سعی را بعد از طواف و نماز آن باید اعاده کند، والله العالم.

۱۴۲- آیا هرگونه برای زنان استحباب دارد؟

بسمه تعالی: مستحب نیست، والله العالم.

۱۴۳- گاهی انسان در اثر ازدحام جهت رفتن برای سعی ناچار

است از مسجد الحرام عبور کند (یعنی از آنجا خودش را به صفا برساند و سعی را شروع کند) در این صورت تکلیف حائض و نفساء

چیست؟ و آیا برای سعی هم مثل طواف نایب بگیرند؟

بسمه تعالی: اگر فرصتی دست داد تا قبل از طلوع صبح خودش

سعی کند، و اگر ممکن نشد تا کاروانهای حرکت نکرده، طواف را اعاده و سعی را پس از آن بجا آورد و اگر مهلت دست نداد نایب بگیرد طواف و سعی را نایب انجام دهد، والله العالم.

۱۴۴- تقصیر چیست و زنان چگونه باید تقصیر کنند؟

بسمه تعالی: چیدن مقداری مو، یا ناخن است، والله العالم.

۱۴۵- زنی به خاطر این که ممکن است تقصیر کردن موجب

نمایان شدن موی سر او گردد تقصیر را بعد از سعی در منزل انجام

۵۴..... احکام بانوان در حج

آیا محرمات بر او حلال می‌گردد؟

بسمه تعالی: جایز است و محرمات بر او حلال می‌گردد، والله العالم.

۱۴۶- آیا زن می‌تواند از دیگری خواهش کند کمی از موی او را

برای تقصیر کوتاه کند ولو آن شخص محرم باشد؟

بسمه تعالی: زن می‌تواند از زن دیگر یا از محارم خود که مُحرَم

نیستند بخواهد که برای تقصیر مو یا ناخن او را کوتاه کنند، والله العالم.

۱۴۷- زنی که به خاطر ترس از حائض شدن اعمال حج را پس از

احرام بستن بر وقوفین مقدم داشته اگر بعد از سعی تقصیر نماید، آیا

موجب محلّ شدن و یا كفاره می‌گردد؟

بسمه تعالی: محل نمی‌شود و احوط آن است که كفاره بدهد، والله

العالم.

۱۴۸- بعد از آن که زن محرمه تقصیر کرد چه چیزها بر او حلال

می‌شود؟

بسمه تعالی: بواسطه تقصیر در عمره تمتع همه چیز بر وی حلال

می شود، والله العالم.

۱۴۹- زنی که عادت بوده و نمی دانست اعمال عمره را کلاً بجا

آورده، آیا باید دوباره اعمال عمره را بجا آورد یا کافی است؟

بسمه تعالی: پس از تمام شدن ایام عادت و غسل اگر وقت باقی

است باید طواف و سعی و تقصیر را در عمره تمتع اعاده نماید، و اگر

وقت ندارد حتی برای سعی و تقصیر حج افراد انجام داده و عمره مفرده

را بعد از حج انجام می دهد. چنانچه متمکن است سعی و تقصیر را

انجام دهد ولو آن که مسمای وقوف عرفات را بعد از ظهر عرفه درک

کند باید سعی و تقصیر کرده و سپس محرم به حج شود و به عرفات

برود و بعد از رجوع از منی و قبل از طواف حج قضای طواف و نماز

آن را بجا آورد، والله العالم.

۱۵۰- اگر زنی احرام بست و وقتی به مکه وارد شد به واسطه

حیض یا نفاس نتوانست طواف بجا آورد و اگر می خواست بماند تا

پاک شود ترس آن داشت که وقت وقوف به عرفات بگذرد تکلیف او

چیست؟

۵۶..... احکام بانوان در حج

بسمه تعالی: چنانچه حیض بعد از احرام باشد - کما این که ظاهر سؤال است - و وقت وسعت بجا آوردن عمل عمره را نداشته باشد، مخیر است بین این که حج افراد بجا آورد و بعد از فراغ از حج، عمره مفرده اتیان کند و بین اینکه اعمال عمره تمتع را بدون طواف و نمازش بجا آورد به این ترتیب که سعی و تقصیر نموده و برای حج احرام بسته به عرفات و منی برود و پس از فراغ از اعمال منی قضای طواف عمره را پیش از طواف حج بجا آورد، و در صورتی یقین داشته باشد که حیضش ادامه خواهد داشت و نمی تواند حتی پس از بازگشت به مکه طواف کند برای طواف خود نایب گرفته و شخصاً سعی را بجا آورد،
والله العالم.

۱۵۱- زنی که عادت ماهانه وقتیه و عددیه داشت و مثلاً روز هفتم پاک می شد همان روز هفتم پاک شد و غسل کرد و اعمال عمره اش را بجا آورد روز بعد لک دید باز غسل کرد و اعمال را انجام داد تا روز دهم و برای عرفات حرکت کرد روز یازدهم هم لک دید آیا حجش افراد است یا تمتع؟

بسمه تعالی: در فرض مزبور حجش تمتع است و منقلب به افراد نمی شود چنانچه بعد از روز هفتم که طواف را انجام داد با غسلی که بعد از

لک دیدن کرده برای طواف و نماز آن وضو گرفته، اعمالش صحیح است، والله العالم.

۱۵۲- زنی که روز هشتم ذی الحجه خون دید خیال کرد حیض است احرامش را تبدیل به حج افراد کرد بعد که به عرفات رفت متوجه شد که استحاضه است، وظیفه او چیست؟

بسمه تعالی: اگر وقت برای برگشتن به مکه داشته باشد - به نحوی که اگر برگردد می تواند مسمی و قوف اختیاری عرفات را درک کند - باید برگردد و اعمال عمره تمتع را تمام کند، و اگر وقت نداشته باشد به قصد اعم از حج افراد و عمره مفرده اعمالش را تمام می کند و چنانچه استطاعتش باقی بود یا بعد از این مستطیع شد باید در سال های آینده حج بجا آورد، والله العالم.

۱۵۳- زنی که اعمال عمره تمتع خود را به جهت عادت شدن انجام نداده است صبح روز نهم ذی الحجه در عرفات پاک می شود و از طرفی آمدن به مکه جهت انجام اعمال عمره تمتع بدلیل ازدحام در مسیر و یا نداشتن همراه امکان ندارد وظیفه اش چیست؟

۵۸..... احکام بانوان در حج

بسمه تعالی: اگر متمکن از برگشتن به مکه نباشد می تواند اعمال حج افراد را انجام دهد و بعد از آن عمره مفرده بجا آورد، والله العالم.

۱۵۴- زنی که در پشت ناخن او لاک چسبیده و با این کیفیت، اعمال حج را بجا آورده و نمی دانسته که این رنگ لاک مانع از وضو و غسل می باشد در این صورت آیا اعمال صحیح است یا خیر؟ و چنانچه پس از اتمام وقت عمره تمتع متوجه شود چه وظیفه ای دارد؟
بسمه تعالی: طواف و اعمال بعد از آن صحیح نیست اگر وقت دارد باید تدارک کند، و اگر وقت ندارد به قصد اعم از حج افراد و عمره مفرده اعمالش را تمام می کند و چنانچه استطاعتش باقی بود یا بعد از این مستطیع شد باید در سال های آینده حج بجا آورد، والله العالم.

۱۵۵- آیا می توان پوست های زائد که از لبها یا کنار ناخن ها برآمده است از بدن در حال احرام جدا کرد؟

بسمه تعالی: اگر خون بیرون نیابد مانعی ندارد، والله العالم.

۱۵۶- زنی که عادت ماهانه اش مثلاً شش روز بوده است در

حال عادت زنانه برای عمره تمتع احرام می‌بندد و در روز هشتم ذی‌الحجه که روز ششم عادت اوست پاک می‌گردد و غسل می‌کند و اعمال عمره تمتع را انجام می‌دهد، و برای حج تمتع احرام می‌بندد ولی ظهر روز نهم در عرفه لک می‌بیند و نمی‌داند که آیا ادامه دارد تا پس از ده روز، تا استحاضه حساب شود و اعمال قبلی او صحیح باشد یا قبل از تمام شدن ده روز قطع می‌شود تا حکم حیض را داشته باشد وظیفه او چیست؟ و در همین فرض اگر در مشعر لک دید چه کند؟

بسمه تعالی: چنانچه لکی که را دیده به وصف حیض نباشد زن مزبور مستحاضه است (و همچنین است اگر لک زرد رنگ در مشعر ببیند)، احکام مستحاضه را رعایت می‌کند و اعمال حج تمتع را بجا می‌آورد، و چنانچه لک به وصف حیض باشد در صورتی که امکان برگشتن به مکه و اعاده طواف و نماز و سعی و تقصیر نباشد - کما اینکه ظاهر فرض است - باید اعمال حج را به قصد اعم از حج افراد و تمتع ادامه دهد اگر خون قبل از ده روز قطع شد کشف می‌شود که وظیفه او حج افراد بوده و باید بعد از حج یک عمره مفرده اتیان کند و اگر قطع نشد و پس از ده روز هم دید اعمال حج تمتع او صحیح است،
والله العالم.

۶۰..... احکام بانوان در حج

۱۵۷- در فرض مسأله قبل (سؤال ۱۵۶) اگر در عرفات یا مشعر لک دید و همان وقت یقین پیدا کرد که خون حیض است و قبلاً پاک نبوده، باید چه کند، با توجه به این که وقت وقوفین اختیاری و یا اضطراری آن باقی است ولی وقت برگشتن به مکه و انجام اعمال عمره تمتع را ندارد؟

بسمه تعالی: در فرض مزبور - زنی که در حال حیض احرام بسته باید حج افراد انجام دهد و بعد از حج عمره مفرده اتیان کند، والله العالم.

۱۵۸- آیا شرط وقوف در عرفه و مشعر طهارت از حیض یا نفاس است؟

بسمه تعالی: شرط نیست، والله العالم.

۱۵۹- آیا زنان می توانند مقداری از شب را در مشعر بمانند و ذکر خدا بگویند و سپس به منی بروند؟ قبل از نیمه شب چگونه؟
بسمه تعالی: می توانند، والله العالم.

۱۶۰- زنانی که در روز عید به خاطر ازدحام نمی توانند رمی

کنند وظیفه‌شان چیست؟

بسمه تعالی: باید شب عید رمی کنند، والله العالم.

۱۶۱- آیا زنان می‌توانند در صورت ازدحام و عدم تمکن از رمی

نایب بگیرند؟

بسمه تعالی: زنی که در شب هم متمکن از رمی نیست نایب

می‌گیرد، الله العالم.

۱۶۲- بانوانی که توانایی رمی جمره عقبه را در روز عید ندارند

آیا می‌توانند در شب عید رمی کنند؟

بسمه تعالی: زنان می‌توانند رمی جمره عقبه را در شب عید انجام

دهند ولو تمکن از رمی در روز عید داشته باشند، والله العالم.

۱۶۳- زنی که روز دهم و یازدهم و دوازدهم قادر به رمی جمرات

نیست ولی می‌تواند شبها رمی جمرات را نماید و یا در روز سیزدهم

قضای هر سه روز را بجا آورد آیا می‌توانند نیابت کند یا خیر؟ و در

صورت امکان آیا همه صور مذکوره یکسانند و یا آن که فرق دارند؟

۶۲..... احکام بانوان در حج

بسمه تعالی: زنها برای خودشان در شب دهم می‌توانند رمی کنند و می‌توانند نایب بشوند و در صورت خوف بر نفس در روز یازدهم و روز دوازدهم، در شب یازدهم و دوازدهم رمی می‌کنند و در صورتی که از اول نیابت حج بدانند که عاجز از رمی هستند نمی‌توانند نایب از دیگری بشوند و استنابه صحیح نیست، والله العالم.

۱۶۴- خانمی که نیابتاً به حج آمده و قادر به رمی جمرات نمی‌باشد آیا می‌تواند نایب بگیرد؟

بسمه تعالی: اگر از اول می‌دانسته که عاجز است، نیابتش صحیح نیست، ولی اگر بعداً عاجز شده، در شبها رمی کند برای هر روزی که در آن رمی واجب است و اگر شبها را نیز نمی‌تواند رمی کند استنابه کند و در اجرت به مستأجر خود برای حج نیابتی مصالحه نماید، والله العالم.

۱۶۵- اگر مردی که می‌تواند در روز رمی نماید برای رمی زنی نایب شود آیا می‌تواند رمی زن را در شب انجام دهد؟

بسمه تعالی: عاجز نایب نمی‌تواند بشود و در صورتی که عاجز نیست باید برای منوب عنه در روز رمی کند.

۱۶۶- زنی که احتمال بدهد رمی، باعث قاعدگی او می‌شود، آیا کافی است در رمی نایب بگیرد؟

بسمه تعالی: اگر قبل از وقوف به عرفه می‌ترسد که رمی باعث قاعدگی بشود و نتواند طواف کند باید طواف را مقدم بدارد و قاعدگی مجوز استنابه برای رمی نیست باید خودش انجام دهد، والله العالم.

۱۶۷- آیا می‌شود که زنها را شب دهم بعد از نصف شب از مشعر به منی بیاورند و همان شب آنان را به جمره عقبه ببرند و رمی کنند و بعد به خیمه برگردانند و نزدیک غروب روز یازدهم مجدداً آنان را به جمرات ببرند تا شب دوازدهم هم رمی یازدهم را انجام دهند و هم رمی روز دوازدهم را، با توجه به ازدحام و خطرهای احتمالی؟

بسمه تعالی: در هر روز رمی همان روز را باید انجام دهند و چنانچه در روز یازدهم و دوازدهم خائف بر نفس خود باشند در شب یازدهم رمی روز یازدهم را و در شب دوازدهم رمی روز دوازدهم را انجام می‌دهند در یک شب برای دو روز نمی‌توانند رمی کنند، والله العالم.

۶۴..... احکام بانوان در حج

۱۶۸- کسانی که با عذر از رمی در روز می‌توانند شب رمی کنند (مانند زنان) آیا لازم است شب رمی کنند یا می‌توانند همان روز نایب بگیرند؟

بسمه تعالی: زنان می‌توانند در شب دهم رمی کنند ولو متمکن از رمی در روز عید باشند، و در صورتی که از رمی در روز یازدهم و دوازدهم بر خود خوف داشته باشند، می‌توانند در شب یازدهم و دوازدهم رمی کنند، و با تمکن از رمی در شب باید خودشان رمی کنند و نمی‌توانند برای رمی در روز نایب بگیرند، والله العالم.

۱۶۹- آیا کوچ کردن شب دهم و درک کردن وقوف اضطراری مشعر و رمی در شب دهم برای زنان جایز است، و آیا با این حال زنان می‌توانند نایب شوند؟

بسمه تعالی: جایز است کوچ کنند و جایز است نایب شوند ولو آن که شب دهم کوچ کنند، والله العالم.

۱۷۰- اگر زنی بتواند خود عمل قربانی (ذبح) را انجام دهد مجزی است یا باید نایب بگیرد؟

بسمه تعالی: مجزیست، والله العالم.

۱۷۱- آیا زنی که نیابتاً به حج آمده در قربانی می‌تواند نایب

بگیرد؟

بسمه تعالی: مانعی ندارد، والله العالم.

۱۷۲- خانمی اظهار می‌دارد شوهرش به او گفته من در فلان موقع

مقرر عمل قربانی را به نیابت از شما در ایران انجام می‌دهم لذا راضی

نیستم شما این کار در منی انجام دهی بفرمائید تکلیف او چیست؟

بسمه تعالی: باید در منی ذبح کند والا حج او اشکال دارد بلکه بعید

نیست باطل شود، والله العالم.

۱۷۳- آیا زنان به کوتاه کردن ناخن می‌توانند اکتفاء کنند؟

بسمه تعالی: اکتفاء به آن مانعی ندارد، والله العالم.

۱۷۴- کسی که تشخیص مرد یا زن بودنش مشکل است وظیفه‌اش

در تقصیر چیست؟

بسمه تعالی: باید تقصیر نماید و نباید قبل از آن سر خود را بتراشد،

والله العالم.

۱۷۵- آیا پس از تقصیر هر گونه لذت بردن از همسر حرام است یا فقط اختصاص به آمیزش دارد؟

بسمه تعالی: در حج و عمره مفرده پس از تقصیر و قبل از طواف نساء، آمیزش حرام است و احتیاط مستحب ترک سائر لذات است، والله العالم.

۱۷۶- بانوانی که پس از روز دوازدهم به سبب زیادی فوق العاده جمعیت در رفتن از منی به مکه بسیار به مشقت می‌افتند آیا می‌توانند پیش از اذان ظهر حرکت کنند؟

بسمه تعالی: چنانچه خروج آنان قبل از غروب و نیز روز بعد مشقت بسیار داشته باشد، می‌توانند قبل از ظهر خارج شوند، والله العالم.

۱۷۷- زن‌هایی که ترس دارند که هنگام برگشتن از منی گرفتار عادت ماهانه یا وضع حمل شوند و نتوانند تا پاک شدن در مکه بمانند وظیفه‌شان چیست؟

بسمه تعالی: واجب است طواف و نماز آن را بر وقوفین مقدم کنند، و به احتیاط واجب سعی را مقدم و بعد هم اعاده کنند، والله العالم.

۱۷۸- زنی به خاطر ترس از حیض اعمال مکه را جلو انداخت ولی بعداً عادت نشد، آیا اعاده اعمال بر او لازم است؟
بسمه تعالی: احتیاط واجب اعاده سعی است، و اولی اعاده طواف و نماز است قبل از سعی، والله العالم.

۱۷۹- بانوانی که بواسطه خوف از عادت ماهانه طواف زیارت و طواف نساء را مقدم می‌دارند، آیا تمام محرمات بر آنها حلال می‌شود و حتی بوی خوش یا نه؟
بسمه تعالی: تا مادامی که روز عید اعمال منی را انجام نداده محرم است، و از محرمات احرام باید اجتناب کند، والله العالم.

۱۸۰- آیا طواف نساء بر زنان هم واجب است؟
بسمه تعالی: طواف نساء بر زنان هم واجب می‌باشد، والله العالم.

۱۸۱- آیا در صورت ترس از عادت می‌توان طواف نساء را بر سعی مقدم داشت؟

۶۸..... احکام بانوان در حج

بسمه تعالی: در فرض مذکور احتیاط واجب این است که بعد از سعی در فرض تمکن از مباشرت طواف نساء را اعاده کند و اگر نتوانست نأب بگیرد، والله العالم.

۱۸۲- اعمال حج را به جهت خوف از عادت بر اعمال منی مقدم داشت ولی چون طواف یا سعی را قطع کرده بود به طوری که می باید اتمام و اعاده کند و چنین کرد، آیا بعد از اعمال منی بر او چیزی نیست؟

بسمه تعالی: اگر زنی که خوف حیض داشته و طواف و سعی را مقدم داشت اگر بعد از وقوفین طاهر شود اولی این است که طواف را اعاده کند و احتیاط لازم در هر صورت اعاده سعی است، والله العالم.

۱۸۳- آیا نایب هم اگر خوف حیض یا نفاس را داشته باشد می تواند اعمال حج را بر وقوفین و اعمال منی مقدم بدارد یا نه؟
بسمه تعالی: مانعی ندارد، والله العالم.

۱۸۴- آیا تقدم اعمال مکه برای ذوی الاعذار جایز است یا لازم است؟

بسمه تعالی: احتیاط تقدیم آن است، والله العالم.

۱۸۵- شخصی بعد از حج ازدواج کرد و دارای اولاد شد بعداً متوجه می‌شود که در حج طواف نساء را انجام نداده است حکم زن و فرزند او چگونه است و نسبت به طواف باید چه کند؟
بسمه تعالی: عقد او صحیح است و لکن بعد از این تا مادامی که طواف نساء را بجا نیاورد از جماع با زن اجتناب کند و اگر خودش نتواند طواف کند نائِب بگیرد، والله العالم.

۱۸۶- مردی به زنش گفت وظیفه من طواف نساء است ولی تو باید طواف رجال بجا آوری زن بجای نیت طواف نساء نیت طواف رجال کرد آیا کافی است یا نه؟
بسمه تعالی: مانعی ندارد، والله العالم.

۱۸۷- اگر کسی بعد از شوط چهارم طواف نساء عمره مفرده با زوجه خود نزدیکی نماید آیا مانند طواف نساء حج است که به حج لطمه‌ای وارد نکرده و کفاره هم ندارد؟
بسمه تعالی: در فرض مذکور کفاره لازم است، ولی عمره او فاسد نمی‌شود، والله العالم.

۷۰..... احکام بانوان در حج

۱۸۸- زنی که اعمال حج خود را بر وقوفین مقدم داشته بعد از سعی حائض می‌شود، شوهرش در همان وقت به نیابت از او طواف نساء را انجام می‌دهد، آیا این نیابت صحیح است؟
بسمه تعالی: باید بعد از وقوفین اگر پاک شد طواف نساء را خود بجا آورد و اگر پاک نشد نائب بگیرد، والله العالم.

۱۸۹- آیا بر پیرمردان یا پیرزنانی که عمل زناشویی در مورد آنان وجود ندارد و ازدواج هم نمی‌کنند طواف نساء واجب است به طوری که اگر نیاورند اشکال داشته باشد؟
بسمه تعالی: طواف نساء واجب است مطلقاً، والله العالم.

۱۹۰- زن و شوهری به مکه رفتند و مناسک حج را بجا آورند لکن چون زن شوهرش را نمی‌خواست طواف نساء و نماز آن را بجا نیاورد و شوهر هم این طواف و نماز را ترک کرده و به وطن خود برگشته‌اند اکنون آن زن از نظر محرمیت و بودنش در خانه شوهر چیست؟

بسمه تعالی: نزدیکی کردن آنها حرام است و واجب است طواف

احکام بانوان در حج ۷۱

نساء را بجا آورند، و اگر خود نمی‌توانند به مکه بروند برای انجام طواف نأب بفرستند، والله العالم.

۱۹۱- فرموده‌اند اگر کسی طواف نساء را در حج بجا نیاورد زن بر او حرام می‌شود، بفرمایید که آیا مقصود فقط مقاربت است و اسیر استمتاع نیز حرام خواهد بود و اگر اولادی بوجود بیامد حلال زاده است یا نه؟ ارث می‌برد یا نه؟

بسمه تعالی: فقط مقاربت حرام است ولی در فرض مقاربت اگر اولادی بوجود آید ولد زنا نیست و ارث می‌برد، والله العالم.

۱۹۲- کسی که در حال احرام با زوجه‌اش آمیزش کرده وظیفه‌اش در بیتوته چیست؟

بسمه تعالی: بنا بر احتیاط باید شب سیزدهم در منی بیتوته کند، والله العالم.

۱۹۳- اگر کسی با زوجه خود در حال احرام کارهای غیر از آمیزش انجام داده باشد تکلیف خود و زوجه‌اش در بیتوته چیست؟

بسمه تعالی: بیتوته در شب سیزدهم بر او واجب نیست، والله العالم.

۷۲..... احکام بانوان در حج

۱۹۴- زنی هستم که به همراه مادر پیرم به مکه آمده‌ام و تمام کارهای مادرم به علت ضعف و ناتوانی او بر عهده من است آیا بر من هم ماندن در منی واجب است؟

بسمه تعالی: در فرض وجوب میبت در منی بر شما وجود مادر پیرتان عذر نیست، والله العالم.

۱۹۵- آیا زنها می‌توانند شب دوازدهم رمی جمرات نمایند و همان شب به مکه بروند و دیگر به منی برنگردند یا باید مانند مردان تا ظهر در منی بمانند؟

بسمه تعالی: در فرض خوف از ازدحام در روز، شب رمی می‌کنند ولی تا ظهر روز دوازدهم نباید از منی کوچ نمایند مگر از مکت در منی تا ظهر آن روز خائف باشند، والله العالم.

۱۹۶- آیا زنها مطلقاً مجازند همان شب دهم رمی نمایند یا نه؟
بسمه تعالی: مانعی ندارد، والله العالم.

۱۹۷- آیا حائض و نفساء می توانند از مقدار توسعه یافته مسجد الحرام یا مسجد النبی (صلی الله علیه و آله) عبور کنند یا خیر؟
بسمه تعالی: بنا بر احتیاط لازم نباید عبور کنند، والله العالم.

۱۹۸- زنی به همراه شوهرش در روز یازدهم جهت رمی به طرف جمرات حرکت می کند که بر اثر شدت گرمی هوا و کثرت جمعیت شوهر خود را گم می کند حالت اضطراب و شوکه شدن به او دست می دهد و به زمین می افتد، مأمورین او را به بیمارستان منتقل می کنند بعد از چهار روز تفحص در بیمارستان پیدا می شود که قادر به انجام بقیه اعمال حج نمی باشد، و در فاصله مزبور شوهرش به نیابت از او بقیه اعمال را انجام می دهد، آنچه مسلم است این بوده که شوهر در حال ناراحتی و حواس پرتی بود، ولی از او که سؤال می شود اعمال نیابتی را انجام دادید یا نه؟ می گوید: بلی انجام داده ام پس از مراجعت از حج قسم جلاله یاد می کند که من حالم بجا نبوده، و اعمال نیابتی را انجام ندادم و اظهار می کند که اجتماع ما با هم حرام است، آیا حج صحیح است یا نه؟ و در صورت عدم صحت، آیا با نیابت کفایت می کند؟ یا این که لازم است خودش بقیه اعمال را انجام دهد و قربانی که

۷۴..... احکام بانوان در حج

بواسطه عدم بیتوته در منی می‌باشد، آیا در محل خودش ذبح کند کافی است؟ و یا باید به منی فرستاده شود؟

بسمه تعالی: در صورتی که فقط مبیّت در منی و رمی جمرات در روز یازدهم و دوازدهم ترک شده حج او صحیح است و برای رمی جمرات در سال آینده اگر خودش نتواند برود نائب می‌گیرد و باید برای هر شب که مبیّت در منی ترک شده گوسفندی قربانی کند و لازم نیست در منی باشد، والله العالم.

۱۹۹- اگر زنی بتواند به تنهایی به حج برود و بر خود نترسد، آیا همراه بودن محرمی شرط است یا نه؟ و اگر نتواند و امنیت نداشته باشد حج از او ساقط است یا نه؟

بسمه تعالی: در صورتی که زن مأمون بر نفس خود باشد برای حج، داشتن و همراه بودن محرم شرط نیست، و اگر امنیت نداشته باشد باید محرمی را ولو با دادن اجرت همراه خود ببرند، و اگر متمکن نیست حج بر او واجب نخواهد بود، والله العالم.

۲۰۰- آیا زن مستحاضه (قلیله متوسطه کثیر) جهت احرام

می تواند داخل مسجد شجره شود؟

بسمه تعالی: زن مستحاضه می تواند داخل مسجد شود، والله العالم.

۲۰۱- آیا پوشاندن صورت با چیزهای غیر متعارف مانند برگ

درختان و... اشکال دارد؟

بسمه تعالی: بنابر احتیاط واجب با چیزهای غیر متعارف نیز نباید

صورت را بپوشاند، والله العالم.

۲۰۲- آیا گذاشتن صورت روی بالش برای خوابیدن جایز است؟

بسمه تعالی: مانعی ندارد، والله العالم.

۲۰۳- آیا پوشاندن قدری از صورت در نماز برای این که یقین

شود که مقدار واجب را پوشانده است جایز است؟

بسمه تعالی: جایز است، والله العالم.

۲۰۴- اگر بعد از انجام طواف یا نماز آن شک کند که در هنگام

۷۶..... احکام بانوان در حج

طواف یا نماز حائض بوده یا نه؟ آیا اعمالش صحیح است؟ اعاده دارد یا نه؟

بسمه تعالی: صحیح است و اعاده ندارد، والله العالم.

۲۰۵- سه سال پیش به مکه رفتم، و این مسأله را که زن هم مثل مرد جنب می شود نمی دانستم شبی که در عرفات بودیم این برنامه برایم پیش آمد گرچه نمی دانستم خیلی ناراحت شدم برای این که محرم بودم در پاک بودنم اهمیت می دادم، غسل کردن هم در آن مکان مشکل بود چند روز گذشت ما را برای طواف آوردند در جلو همان چادر، روی خاک تیمم کردم، نمی دانم درست انجام دادم یا نه؟ مرا راهنمایی کنید؟

بسمه تعالی: اگر یقین به خروج منی به خارج از بدن نداشته‌اید چیزی بر شما نیست و در صورت یقین و در صورت تمکن از غسل، طواف و نماز طواف با تیمم باطل است، و طواف را اگر متمکن هستید خودتان باید انجام دهید و در صورت عدم تمکن باید نایب بگیرید، والله العالم.

۲۰۶- چون روز عید، رمی جمره برای زنان بسیار کار دشواری

است و شبها هم ایاب و ذهاب خیلی می شود آیا زنها می توانند جهت رمی نایب بگیرند که اصلاً خودشان از خیمه منی بیرون نروند یا نه؟
بسمه تعالی: اگر عسر و حرج غیر متعارف باشد حتی در شبها که نتوانند خودشان رمی کنند نایب بگیرند. والا در روز و لا اقل در شب قبل رمی کنند. در شب عید زنها ولو بدون حرج می توانند رمی را انجام دهند و در روزهای دیگر اگر خائف بر نفس باشند یا حرجی باشد شب قبل از همان روز رمی جمرات کنند، والله العالم.

۲۰۷- آیا مستحاضه قلیله بدون انجام وظیفه می توانند طواف مستحبی انجام دهد؟

بسمه تعالی: در طواف مستحبی وضوء داشتن شرط نیست، ولی مستحاضه قلیله برای نماز طواف مانند نماز یومیه باید عمل کند، والله العالم.

۲۰۸- اگر مستحاضه متوسطه برای نمازهای یومیه غسل انجام داده باشد آیا می تواند با آن غسل طواف را بجا بیاورد؟
بسمه تعالی: بنابر احتیاط برای طواف و نماز آن یک غسل کند و برای هر یک باید یک وضو بگیرد، والله العالم.

۲۰۹- آیا مستحاضه متوسطه یا کثیره جهت انجام طواف مستحبی نیز باید بوظیفه عمل کنند؟ و بفرمایید بدون غسل می‌توانند داخل مسجد الحرام شوند؟

بسمه تعالی: طواف مستحبی مشروط به طهارت نیست و وارد مسجد الحرام می‌توانند بشوند ولی از تلویث و آلوده کردن مسجد باید اجتناب کنند و خود را تحفظ نمایند، والله العالم.

۲۱۰- خانمی در زمان حج قرص می‌خورده که حیض نشود تا بتوانند اعمالش را انجام دهد اما از موقعی که قرص خوردن را شروع کرده همیشه ترشحاتی زردرنگ می‌دید که احتمال می‌داده خون باشد و چون در زمان حیض ایشان بوده شک می‌کرده که آیا استحاضه است یا نه، و چون قدرت تشخیص نداشته، بنا را بر این گذاشته که مستحاضه نیست و مسائل مربوط به آن را رعایت نکرده و طواف و نماز طواف بجا آورده است با این حال اعمالش صحیح است یا خیر؟

بسمه تعالی: اگر یقین نداشته که ترشحات مزبور خون است اعمالش اشکالی ندارد، اگر یقین داشته خون است چنانچه کمتر از سه

نباشد چون در ایام عادت بوده حیض است والا استحاضه است و اگر در غیر ایام عادت باشد تفصیل دارد، والله العالم.

۲۱۱- بعضی از خانمها در سفر حج برای پیشگیری از عادت ماهانه، قرص می‌خورند گاهی با خوردن قرص باز هم عادت می‌شوند اما بوسیله آمپول از ادامه آن جلوگیری می‌کنند. آیا با جلوگیری به وسیله آمپول حکم طهارت از حیض بر آن مترتب می‌شود و می‌توانند اعمالی را که متوقف بر طهارت از حیض است انجام دهند و سپس از جلوگیری از ادامه عادت به چه عنوان باید غسل کنند؟

بسمه تعالی: خونی که کمتر از سه روز است حیض نیست و باید اعمال مستحاضه را انجام دهد، والله العالم.

۲۱۲- کسی که واجد شرایط حج باشد و نوه‌ای دارد که شرعاً و عرفاً به زن احتیاج دارد که اگر زن نگیرد به حرام می‌افتد، آیا ازدواج برای نوه‌اش مقدم است یا رفتن به حج؟

بسمه تعالی: کسی که استطاعت دارد واجب است حج برود، والله العالم.

۸۰..... احکام بانوان در حج

۲۱۳- اگر زنی در عده طلاق رجعی باشد جهت حج مستحبی باید از شوهر اجازه بگیرد؟ در طلاق غیر رجعی چگونه؟
بسمه تعالی: زنی که در عده طلاق رجعی است مانند زن شوهردار است برای حج مستحبی باید از شوهر اجازه بگیرد و غیر رجعی ارتباطی با شوهر ندارد و اجازه وی لازم نیست، والله العالم.

۲۱۴- بانوانی که پس از روز دوازدهم به سبب زیادی فوق العاده جمعیت در رفتن از منی به مکه بسیار به مشقت می افتند، آیا می توانند پیش از اذان ظهر حرکت کنند؟
بسمه تعالی: چنانچه خروج آنان قبل از غروب و نیز، روز بعد مشقت بسیار داشته باشد می توانند قبل از ظهر خارج شوند، والله العالم.